

Planbeskrivning

Detaljplan för Blackeberg 3:1 i stadsdelen Blackeberg, Dp 2015-11726

Planområdet markerat med röd linje.

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Befintlig byggnad på fastigheten Blackeberg 3:1 innehåller en förskola med tre avdelningar med ett tillfälligt bygglov på parkmark. SISAB önskar att bygga en ny permanent förskola av typen "Framtidens förskola" med sex avdelningar. Behovet av förskoleplatser i Blackeberg är stort och förskolan är en förutsättning för genomförandet av programmet för Blackebergsvägen. Att förskolan ligger i anslutning till Blackebergstråkets grönstråk är positivt.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra bygg rätt för en ny förskola inom del av fastigheten Blackeberg 3:1 i Blackeberg, invid kvarteret Spanjoren. Planen tas fram med standardförfarande enligt PBL (2010:900). En större förskola ska tillgodose områdets behov och en ny förskolegård ska utformas lämplig för sitt ändamål som vistelseyta för förskolans barn. Bestämmelser om att spara värdefulla träd finns i planen, liksom bestämmelse för att säkerställa att del av tomten fortsatt ska vara genomsläpplig för vatten.

Miljöbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL eller MB att en miljöbedömning behöver göras.

Tidplan

Planstart 2016-03-15

Samråd 2016-11-29 – 2017-01-18

Granskning 2018-12-12 – 2019-01-23

Antagande i april 2019

Inledning

Handlingar

Planhandlingar

Planförslaget består av plankarta med bestämmelser. Där höjder förekommer redovisas dessa i höjdsystemet RH2000. Till planen hör denna planbeskrivning.

Utredningar

Utredningar som tagits fram under planarbetet är

- Trafikbullerutredning (Akustikmiljö, 2015)
- Dagvatten-PM (Topia, 2016)
- Trädinmätning (Trädmästarna, 2016)
- PM Barnkonsekvenser (Ramböll, 2016)
- Uppdaterad trafikbullerutredning (Akustikmiljö, 2018)
- Dagvattenutredning (Atkins, 2018)

Medverkande

Planen är framtagen av Tony Andersson, Katarina Eriksson och Villiam Brännström på Stadsbyggnadskontoret.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra bygg rätt för en ny förskola inom del av fastigheten Blackeberg 3:1 i Blackeberg, invid kvarteret Spanjoren. Planen tas fram med standardförfarande enligt PBL (2010:900).

En större förskola ska tillgodose områdets behov och en ny förskolegård ska utformas lämplig för sitt ändamål som vistelseyta för förskolans barn. Bestämmelser om att spara värdefulla träd finns i planen, liksom bestämmelse för att säkerställa att del av tomten fortsatt ska vara genomsläpplig för vatten. Förskolan är en förutsättning för genomförandet av programmet för Blackebergsvägen.

Plandata

Läge, areal och markägo förhållanden

Planområdet är beläget i Blackeberg intill Blackebergstråket som är ett parkområde i stadsdelen. Planområdet ligger inom 500 meters promenadavstånd till Islandstorgets tunnelbanestation och 600 meter från Blackebergs centrum med tunnelbanestation.

Planområdet omfattar del av fastigheten Blackeberg 3:1 och dess föreslagna areal är cirka 4200 m².

Marken inom fastigheten ägs av Stockholms stad. Byggaktör i projektet är SISAB.

Ortofoto över omgivningen, planområdet markerat

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

Planens syfte stämmer överens med Stockholms översiktsplan och de stadsbyggnadsstrategier som presenteras i syfte att skapa ett tätare och mer sammankopplat Stockholm. Framför allt med avseende på strategi 4: Främja en levande stadsmiljö i hela staden. Området anges som tät stadsbebyggelse samt ligger inom ett samband inom den regionala grönstrukturen.

Stockholms närförorter ska utvecklas med en sammanhållen, tät och levande stadsmiljö. Förändringar som innebär att marken utnyttjas så effektivt som möjligt och att den nya bebyggelsen infogas med omsorg om stadslandskapets helhetsverkan ska prioriteras.

Program

Program för Blackebergsvägen

Programmets ambition är att knyta samman de två stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby. Syftet med programmet är att, i gränslandet mellan stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby, skapa förutsättningar för ny bebyggelse, skapa nya mötesplatser och utveckla befintliga mötesplatser samt att stärka kopplingar (gator och grönstruktur) mellan stadsdelarna.

Utvecklingen innebär stora satsningar på den offentliga miljön, bl.a. utveckling av parker och naturmiljöer samt ett nytt torg vid tunnelbanestationen Islandstorget. Stadsbyggnadsnämnden godkände programmet 2013. Aktuellt planområde ryms inom programområdet.

Områdesprogrammet anger att 550-650 nya bostäder ska byggas i området och att förskoleplatsen ska planläggas och därmed möjliggöra uppförandet av en permanent förskola vid Björnsonsgatan.

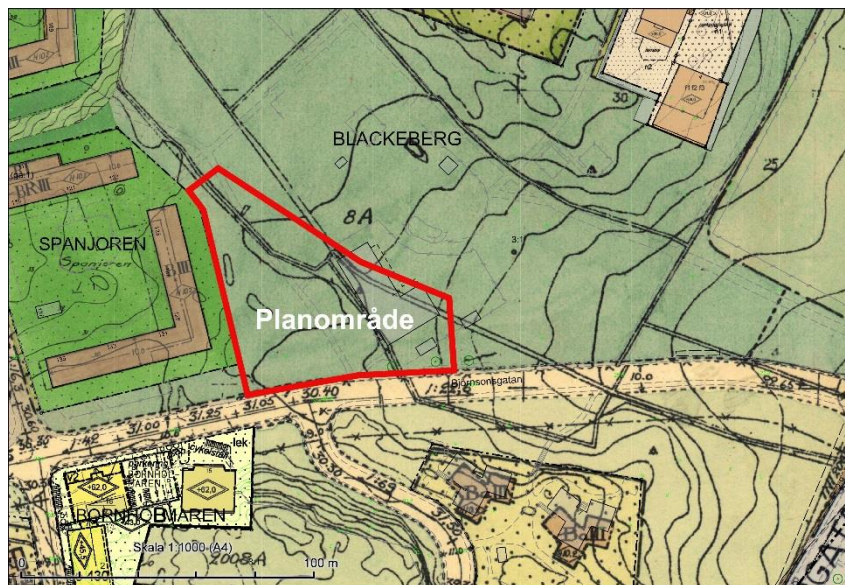
Parkprogram för Blackebergstråket

Exploateringskontoret har tillsammans med Nyréns Arkitektkontor tagit fram ett parkprogram för Blackebergstråket, vilket är en utveckling av de förutsättningar som anges i områdesprogrammet. Parkprogrammet lyfter framförallt fram parkstråket som ett viktigt grönstråk för rekreation. Utvecklingen innebär stora satsningar på den offentliga miljön inom Blackebergstråket. I parkprogrammet framgår att den tillfälliga förskolan blockerar parkstråket och att förskolan bör flyttas så att parkstråket blir mer tydligt, tar mer plats samt att stråket öppnas upp och får kontinuitet.

Detaljplan

Gällande stadsplan, Pl 3600, vann laga kraft 1949-08-19. För planområdet gäller park och/eller planterad allmän plats.

Planmosaik över gällande planer, planområdet markerat.

Tillfälligt bygglov

Befintlig förskolebyggnad uppfördes med ett tillfälligt bygglov utan planstöd. Det tillfälliga bygglovet gick ut 17 mars 2016. Ny lagstiftning medger förlängning av bygglov i högst fem år till.

Markanvisning

Markanvisning för förskola inom fastigheten Blackeberg 3:1 har anvisats till SISAB av exploateringsnämnden 25 november 2014.

Förutsättningar

Natur

Mark och vegetation

I det aktuella planområdet finns flera stora träd bl.a. tall, ek, rönn, tysklönn och björk. Ett antal tallar och ekar inom planområdet bedöms ha högt bevarandevärde avseende bl.a. ålder och naturvärde.

Det finns även ett par träd som utgör en risk för omgivningen där åtgärd behövs genomföras. Den ena är en ek, som lutar och har en obalanserad krona. Den föreslagna åtgärden för detta träd är beskärning i reducerande syfte. Det andra trädet är en ek som drabbats av barksjuka och lutar. Den föreslagna åtgärden för detta träd är fällning. Utredning och bedömning kan läsas i sin helhet i trädinmätningen gjord av Trädmästarna AB, se bilaga.

Naturvärden

Planområdet ligger utanför ESBO (ekologiskt särskilt betydelsefulla områden). De värden som finns i de utpekade områdena för ESBO är ett habitatnätverk för ek, groddjur och barrskogsfåglar. I kartan som följer nedan är dessa områden utmarkerade.

Rekreation och friluftsliv

Blackeberg har en god friytetillgång. Precis intill planområdet finns idag en stor lekplats. På bostadsgårdar i närområdet finns ett flertal mindre lekplatser.

Planområdet gränsar till parkområdet Blackebergstråket som är ett parkstråk som planeras fyllas med flera aktiviteter för rekreation. Stråket är en stadsdelspark som löper centralt genom Blackeberg och en bit in i Södra Ängby. Parken har stora sociala värden med upplevelserika och varierade parkmiljöer och utgör målpunkt för boende i hela stadsdelen. Stråket leder även till Grimsta naturreservat där det finns goda förutsättningar för friluftsliv.

Geotekniska förhållanden

Markförhållanden

Planområdet består idag av glacial lera samt urberg med ett tunt ytlager av morän söder om Björnsonsgatan. Platsbesök pekar på

att morän förekommer på tomten då berg i dagen och sandiga moränlager observerats.

Markradon

Ingen utredning om markradon har genomförts. Exploatören ansvarar för att utreda markradon inför byggnationen.

Hydrologiska förhållanden

Vattenskyddsområde

Hela planområdet ingår i sekundär skyddszon för Östra Mälarens vattenskyddsområde, för vilket särskilda skyddsföreskrifter gäller. I föreskrifterna regleras bland annat hantering av spillvatten, dagvatten och mark- och anläggningsarbeten. Den generella bestämmelsen är att ny verksamhet och hantering inte får innebära risk för vattenföroreningar.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Planområdet är beläget inom delavrinningsområdet för ytvattenförekomsten Mälaren- Fiskarfjärden (SE657865-161900). Enligt VISS juni 2016 har Mälaren- Fiskarfjärden god ekologisk status och uppnår ej god kemisk ytvattenstatus. Miljökvalitetsnormer som ska uppnås för ytvattenförekomsten är god ekologisk status 2021 och god kemisk ytvattenstatus 2021 med tidfrister till 2027 (beroende på ett flertal förorenande ämnen).

Dagvatten

Utgångspunkten i Stockholm stads dagvattenstrategi är lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD). LOD ska eftersträvas inom planområdet, genom bl.a. fördröjning och infiltration. Val av byggnadsmaterial får ej försämra dagvatten med tungmetaller eller andra miljögifter. Dagvatten som leds från planområdet får inte bidra till att ytvattenförekomsten Mälaren- Fiskarfjärden ekologiska eller kemiska status försämras.

Befintlig bebyggelse

Den befintliga förskolan omfattar tre avdelningar i ett plan och är uppförd med ett tillfälligt bygglov.

Landskapsbild och stadsbild

Landskapet kring Blackeberg och Södra Ängby utgörs av ett storskaligt sprickdalslandskap med omväxlande bergryggar och lerfyllda dalgångar. Förkastningsbranten mot Mälaren ses som en brant bergvägg som bryts vid Tyska botten av en sprickdal där Blackebergsvägen går.

Blackebergs bebyggelsekvarter är inbäddade i tydliga gröna fronter mot Blackebergstråkets. I Blackeberg finns många karaktäristiska byggnader och dessa är strategiskt placerade i området så det är lätt att orientera sig som invånare och besökare.

Flygbild över närområdet, sett från öster. Planområdet markerat.

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Blackeberg är en kulturhistoriskt utpekad stadsdel, där Stockholms stadsmuseum pekat ut ett antal värdefulla miljöer. Stadsdelen utmärker sig framförallt genom att vara en typisk och välbevarad representant för 1950-talets tunnelbaneförstad med sin äldre bebyggelse samt den del av sjukhusområdet i söder som uppfördes som barnhus på 1920-talet. Områdena omfattas därmed av Plan- och bygglagens skydd mot förvanskning av kulturhistoriska värden.

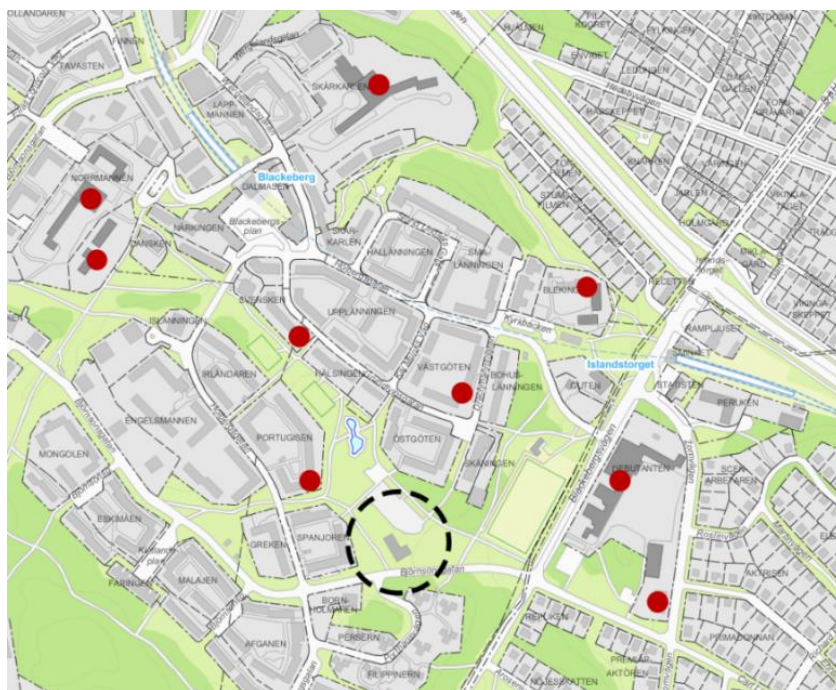
Karaktäristiskt för tunnelbaneförstaden består stadsdelen mestadels av lamellformade flerfamiljshus i tre våningar samt formstarka stjärnhus. Byggnaderna organiserades i grannskaps-

enheter där god boendestandard, social trygghet och servicefunktioner eftersträvades.

Kvarteret Spanjoren gränsar till planområdet och är klassificerat som särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt ("grönklassat", nivå 2 av 3 i Stadsmuseets klassificering).

Skola och service

Inom en radie om 900 meter finns Blackebergsskolan och Blackebergs gymnasium samt ytterligare sju skolor och förskolor.

Olika skolors placering i området. Planområdet markerat.

Gator och trafik

Gatunät

Planområdet är beläget längs med Björnsonsgatan. Gatan ansluter i norr till Bergslagsvägen och Blackebergsvägen i söder.

Gång- och cykeltrafik

Det finns gångbana längs med båda sidor av Björnsonsgatan. Trottoarens bredd uppskattas vara 1,4 meter. Cykeltrafik sker i blandtrafik vid planområdet. Cykelparkering återfinns inte i eller intill planområdet.

Från Bergslagsvägen till korsningen Björnsonsgatan/Wergelandsgatan finns det kombinerad gång- och cykelväg, men efter denna korsning i fortsatt riktning på Björnsonsgatan är det endast gångväg på båda sidorna. Längs Blackebergsvägen återfinns kombinerad gång- och cykelväg längs med båda sidorna. Likaså gäller vid Bergslagsvägen, dock finns gång- och cykelväg bara på ena sidan om vägen. Enligt stadens cykelplan ingår Blackebergsvägen i huvudnätet för cykeltrafik. Cykelbanor längs Bergslagsvägen och Bällstavägen ingår i ”Pendlingsnätet” som är avsett för snabb och långväga cykeltrafik. Även Blackebergsstråket ingår i huvudnätet för cykeltrafik.

Kollektivtrafik

Tunnelbanans gröna linje 19 passerar stationen Islandstorget. Längs med Blackebergsvägen förbi planområdet kör buss 113 med ändhållplats i söder vid Blackebergs sjukhem. Hållplatser längs Blackebergsvägen finns vid Islandstorgets T-banestation och i höjd med gatukorsningen vid Carl Larssons väg. Utanför planområdet finns buss 127 med några turer per dag mellan Brommaplan och Blackebergs sjukhem. Vidare trafikeras Bergslagsvägen med nattbuss och ersättningsbussar vid tider med driftstörning för T-banan.

Biltrafik

Hastigheten på gatan är normalt 50 km/tim men framför den tillfälliga förskolan gäller 30 km/tim. Möjlighet till bilparkering finns längs med Björnsonsgatan. I anslutning till planområdet finns det en parkeringsficka där bil kan stanna till en kortare stund.

Tillgänglighet

Planområdets topografi är något kuperat. Från Blackebergsvägen fram till förskolans nuvarande lokalisering ökar höjden med 6 meter. Vidare längs med Björnsonsgatan ökar höjdskillnaden, men inte lika markant.

Störningar och risker

Buller, vibrationer

Enligt den trafikbullerutredning som Akustikmiljö AB tagit fram (bilaga till planen) visar mätningar att trafikbullernivåerna ligger inom rådande riktvärden (under 55 dBA ekvivalent ljudnivå) för planområdet. Trafikbullret bedöms därmed ej utgöra ett hinder

för anläggning av förskolegård om åtgärder införs. Vibrationer i nya byggnader bör underskrida komfortriktvärde 0,4 mm/s (Svensk standard SS460 48 61).

Ekvivalenta ljudnivåer utan föreslagna åtgärder (Akustikmiljö, 2015).

Planförslag

Förslaget innebär att befintlig förskolebyggnad i ett plan med tre avdelningar ersätts med en ny förskolebyggnad, i något justerat läge, i två plan med sex avdelningar.

Planerad förskoletomt gränsar direkt till Blackebergstråket.

Lekplatsen strax intill planområdet är en central och välbesökt del i parken som planeras rustas upp och utvecklas.

Förskoletomten föreslås angränsa till kvarteret Spanjoren för att värna parkstråket.

Situationsplan för planområdet, visar ny förskolebyggnads placering och dess angränsning (Topia, 2018).

Ny bebyggelse

Byggnaden föreslås placeras med långsidan parallellt med Björnssonsgatan. Återvinningsrum kan placeras på den södra långsidan och förråd för vagnar placeras väster om byggnaden. Placeringen av byggnad längs med gatan med lekgården samlad väster och norr om byggnad lämnar utrymme till parkstråket i enlighet med parkprogram för Blackebergstråket.

Planförslaget utgår ifrån SISABs konceptförskola "Framtidens förskola" och medger en byggnad i två våningar med sadeltak. Byggnaden tillåts maximalt vara ca 11 meter hög (högsta tillåtna nockhöjd 41 meter över nollplanet), vilket inrymmer två våningar med förskoleverksamhet, takkonstruktion samt uppstickande detaljer ovan tak. Byggnadens byggnadsarea (utbredning på marken) ska rymmas inom plankartans byggrätt, cirka 700 kvadratmeter.

Huvudentréer (illustrerad som groventréer i situationsplanen ovan) till verksamheten föreslås placeras in mot gården. Personalentré och köksingång föreslås lokaliseras på byggnadens södra fasad vilket även gäller den tillgänglighetsanpassade entrén. Utrymningstrapphus från plan två föreslås finnas både på husets norra fasad och på den västra gaveln. Dessa föreslås utföras som öppna och får placeras på mark som är markerad som kryssmark i plankartan.

Befintlig förskola vid Emågatan 10 med exempel på en öppen utrymningstrappa.

Gestaltning

Den föreslagna byggnaden ska utformas med sadeltak. Fönster och entréer kan ges en kontrasterande ljus kulör för tillgänglighet och kan utformas med utkragande ramar som ger byggnaden identitet. Byggnaden föreslås färgsättas så att alla fasad- och takytor föreslås ha samma kulör. Tillbyggnader såsom utrymningsbalkong bör utformas så att de integreras eller underordnar sig huvudbyggnaden.

Förskolan kommer att behöva ett mindre antal förråd för utelekmateriel, barnvagnar samt skärmtak för cykelparkering. Tanken är att dessa förråd ska byggas i trä som enkla volymer med minimala taksprång. Kulörer kan vara samma som huvudbyggnad, alternativt en kompletterande diskret kulör.

Bullerskärmen föreslås vara av trä, med samma formspråk och kulörer som huvudbyggnad/komplements byggnader.

Fotomontage över huvudbyggnad med förråd och bullerplank till vänster i bild. Gatuvy sett från sydväst (Niras 2018).

Fotomontage över huvudbyggnad med gård och staket, vy från nordöst (Niras 2018).

Planområdet ovanifrån med föreslagen bebyggelse, sett från öst (Niras 2018).

Sektion med föreslagen bebyggelse, sett från öst (Topia 2018).

Förskolegård

Befintlig gångväg genom planområdets trädbevuxna del leds om, runt planerad förskoletomt. Förskolegårdens storlek kommer att ge en friyta på ca 2940 m². Med 18 barn per avdelning och 6 avdelningar, blir det ca 27 m² friyta för lek utomhus per barn.

Utdrag från situationsplan som visar förskolegårdens utbredning i förhållande till huvudbyggnaden till höger i bild (Topia, 2018).

Förslaget medger att 40 kvm förråd, lekutrustning och brandutrymningstrappor för uppföras inom förskolegården (plusmarkerad mark). Skärmtak för barnvagnar är planerade att anordnas vid byggnadens västra gavel. Ut mot parkstråket och mot gatan finns en zon där byggnader inte får uppföras (prickmark på plankartan). Cykelparkering får dock anordnas inom prickmark.

Gården kan delas in i olika områden och få en pedagogisk utformning efter syfte. Närmast huvudentréer (groventréer) kan en plan yta anordnas med möjlighet till samling.

Inom den västra delen av gården bevaras träd och naturmark vilket ger en mer naturlig karaktär. Bestämmelsen **n1** på plankartan säkerställer att större tallar och lövträd med en stamdiameter överstigande 25 cm 1 meter över mark ej får fällas av annat skäl än säkerhetsrisk eller sjukdom, såvida ett träd inte hämmar tillväxten hos ett annat träd. Marklov krävs träd som omfattas av n1-bestämmelsen. Bestämmelsen **n2** betyder att marken till 80% ska genomsläpplig för vatten. Hårdgjorda gångvägar kan därmed anläggas.

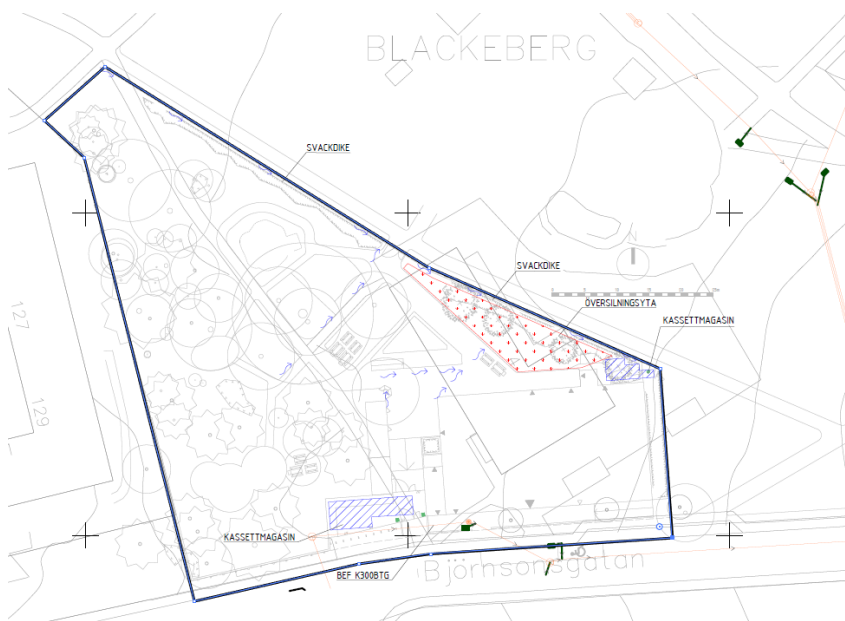

Dagvattenhantering

Två dagvattenutredningar visar att dagvattenflödet och föroreningarna från fastigheten kommer att öka på grund av klimatförändringar och förändrad ytanvändning.

För att kompensera för ökningarna föreslås en anläggning av en kombination av svackdike, översilningsyta och underjordiskt kassettmagasin. Lösningen är framtagen med hänsyn till stadens dagvattenstrategi och för att uppnå stadens åtgärdsnivå. Med dessa åtgärder beräknas dagvattenflödena kunna omhändertas och föroreningarna antingen minska eller förbli så pass låga att dess påverkan på recipienten blir försumbar. Därmed påverkas inte detaljplanens genomförande eller recipienten på ett negativt sätt. Att flera stora träd bevaras strax norr om den nya byggnaden ses som positivt i dagvattenhänseende då både rötter och bladmassa hjälper till med uppsamlandet av nederbörd.

Dagvattenhanteringen regleras inte med planbestämmelser i plankartan.

Föreslagen dagvattenhantering. Planområdet markerat med svart (Atkins, 2018).

Gator och trafik

Staden prioriterar gång, cykel och kollektivtrafik framför biltrafik. I arbetet med skolor fokuserar staden på gående och cyklister för att skapa möjligheter för hållbara resvanor och en förbättrad trafikmiljö. Generellt handlar det om att begränsa antalet bilar i skolans närmiljö samt sänka hastigheterna och skapa bättre förutsättningar för elever och föräldrar att gå och cykla till skolan.

Gång- och cykeltrafik

Gångbanan planeras breddas till 2,5 meter för god tillgänglighet och trafiksäkerhet. Befintlig gångväg i parken föreslås ledas runt blivande förskoletomt, precis som underliggande program föreslår. Gångvägen kommer att förstärka parkstråket och kopplas samman med gångväg till och från tunnelbanestationen.

Cykelparkering anordnas inom fastigheten, där 18 platser möjliggörs.

Tillgänglighet

Tillgänglig entré kan ordnas inom 25 meter från angöring. Lastplats kan ordnas inom ett avstånd på 25 meter från förskola.

Biltrafik

Friyta för förskolegård prioriteras före bilparkering på tomten. Plats för parkering för rörelsehindrade kan anordnas på Björnsonsgatan på tillgängligt avstånd från entréer till förskolan, vid behov. Övrig angöring för bilar sker utmed Björnsonsgatan.

Den nuvarande angöringsfickan som finns längs Björnsonsgatan kommer flyttas eller tas bort i samband med breddning av gångbana. I övrigt kommer inte planförslaget påverka den nuvarande gatustrukturen i området.

Teknisk försörjning

Infrastruktur för teknisk försörjning finns att ansluta till i planområdets direkta närhet.

Avfallshantering

Separat byggnad för sopsortering placeras inom kvarteret, nära Björnsonsgatan där inlastning och sophämtning föreslås ske. Avståndet från lastzonen till miljöhus där sophantering föreslås ske är 14 meter.

Räddningstjänst

Planen möjliggör åtkomlighet till den planerade förskolan för räddningstjänstens höjdfordon. Angöring till förskolan sker från gata.

Konsekvenser

Behovsbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL(2010) 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan. Planförslaget bedöms inte strida mot några andra kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte område av nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Miljö och hälsa

I planhandlingarna framgår det vilka ytor som finns tillgängliga för förskolegård. Staden bedömer storleken på förskolegården och dess friyta per barn (27 m²) som bra.

Naturmiljö

I planförslaget förläggs byggnaden ut mot Björnsonsgatan, vilket innebär att ett antal träd måste avverkas. Planförslaget har bestämmelser för att bevara värdefulla träd. I övrigt påverkar inte den föreslagna planen befintlig naturmiljö negativt.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Planförslaget bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten eftersom näringsämnen eller förorenande ämnen inte tillförs Mälaren- Fiskarfjärden.

Dagvatten från planområdet fördröjs och tas om hand inom fastigheten. Byggherren får inte genom val av byggnadsmaterial förorena dagvattnet med tungmetaller eller andra miljögifter.

Landskapsbild och stadsbild

Planerad förskola ersätter en tillfällig förskola på ungefär samma plats. Förskolebyggnaden planeras att bli två våningar med

ungefär samma utbredning på marken som den tillfälliga förskolan i ett plan. Förskolan var även tidigare en från kringliggande bebyggelse avvikande byggnad och kommer så att vara även i framtiden, om än något större. Kontoret bedömer att förslaget inte inverkar negativt på landskapsbilden eller stadsbilden.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Den nuvarande förskolan som avses rivas, är av tillfällig karaktär och staden ser inget bevarandevärde i den.

Barnkonsekvenser

Staden bedömer att storleken på förskolegården med en friyta på 27 m² per barn är rimligt för en förskolegård i området. Planområdets närhet till rekreationsområden, parker och andra lekplatser är värdefullt då besök till dessa påverkar barnens utveckling i en positiv riktning. Däremot är trycket på Blackebergstråket som lek-, park- och rekreationsområde redan ansträngt i och med de många förskolor som dagtid använder parken i sin verksamhet.

Att förskolan flyttas från parkstråket ut mot Björnsonsgatan ger positiva konsekvenser både för parkstråket och för förskolan. Ett mer sammanhängande parkområde ökar tillgängligheten och orienterbarheten, vilket är positivt för närområdets barn och unga. Breddningen av gångbanan längs Björnsonsgatan är positiv, då mer yta för gångtrafikanter ökar trafiksäkerheten för barn och unga som rör sig längs Björnsonsgatan, särskilt med förskolan som start- eller målpunkt. Då förskolan får en tydlig entré mot gatan ökar tillgängligheten och tryggheten, även om otryggheten för barn som vistas längs med Björnsonsgatan kan öka de tider lämning, hämtning (med bil) och leveranser sker.

Plats för cykelparkering möjliggörs mot gata. Att ha särskilda ytor för cykelangöring och cykelparkering inom fastigheten ökar möjligheten för föräldrar att hämta och lämna barn med cykel och därmed kan mängden bilresor minska inom området.

Det är positivt att detaljplanen säkerställer att vissa träd inte får fällas samt att en del av förskolegården ska vara naturligt genomsläpplig, då variation i lek och miljö är positivt för barns lärande och utveckling. Det är även positivt att stora träd på en del av gården kan ge skugga och väderskydd.

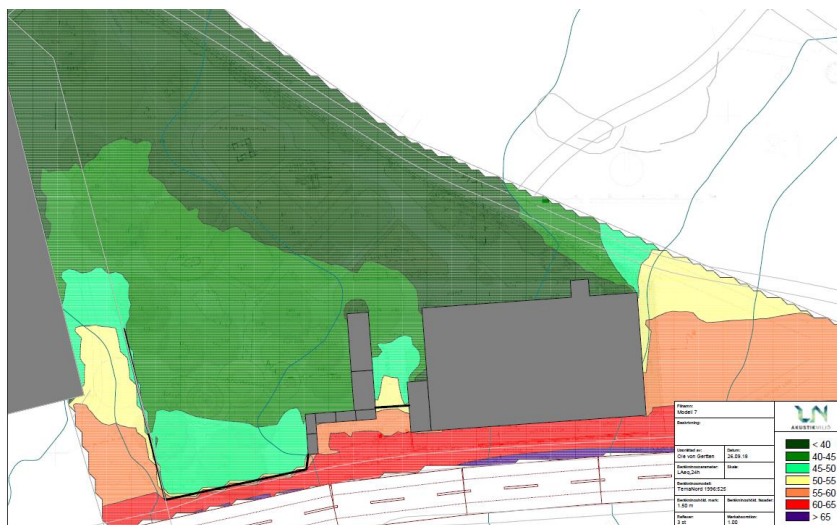
Buller

Forskning visar att barn behöver vistas utomhus i bra miljöer för sin mentala, sociala och fysiska hälsa. Höga ljudnivåer kan orsaka försämrad förmåga att uppfatta tal och leda till koncentrationssvårigheter som kan försvåra inläringen.

Grundskolans och förskolans pedagogiska verksamhet förekommer även utomhus och därför krävs ljudnivåer som medger konversation samt möjligheter till lek och rekreation. För höga ljudnivåer kan också medföra olycksrisker på grund av bristande uppmärksamhet eller försvårad kommunikation.

Efter att placering och utformning av skolbyggnad, komplementbyggnader och skolgårdsyta reviderats har en ny bullerutredning tagits fram. Resultat från utredningen visar att man på delar av skolgården får ljudnivåer från trafik som överskrider riktvärden. Föreslagen åtgärd är att möjliggöra en bullerskärm som går längs området sydvästra utkant, mätt från det sydvästra hörnet sträcker sig bullerskärmen 26 meter norrut. Genom att utforma den inre entrégrinden till skolgården som en tät, minst 1,4 meter hög, konstruktion samt placera täta förråd mellan grinden och bullerskärmen, skärmas skolgårdsytan från buller så att riktvärden uppfylls. För att säkerställa detta har skyddsbestämmelser lagts in på plankartan.

Genomförs föreslagen åtgärd bedömer staden inte att trafikbullret utgör ett hinder för planförslaget.

Ekvivaenta ljudnivåer inom planområdet efter föreslagna åtgärder (Atkins 2018).

Luftkvalitet

Miljökvalitetsnormen för luft klaras för planområdet.

Markföroreningar

Inga kända markföroreningar finns inom planområdet.

Översvämningssrisker

Både avrinningskoefficient samt det totala flödet från tomten minskar vid exploatering.

Dagvattenflödet beräknas öka vid en förändrad ytanvändning men om åtgärder enligt tillhörande dagvattenutredning följs säkras planområdet från materiella skador.

Tidplan

Planstart 2016-03-15

Samråd 2016-11-29 – 2017-01-18

Granskning 2018-12-12 – 2019-01-23

Antagande i april 2019

Genomförande**Organisatoriska frågor****Ansvarsfördelning**

- Stadsbyggnadskontoret ansvarar för upprättandet av detaljplan samt myndighetsutövning vid bygglov.
- Lantmäterimyndigheten ansvarar för erforderliga fastighetsbildnings- och fastighetsregleringsåtgärder, på fastighetsägarens initiativ och bekostnad.
- Exploateringskontoret ansvarar för träffande av erforderliga avtal och överenskommelser.
- Exploateringskontoret ansvarar för anläggande inom allmän platsmark.
- Trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen ansvarar för drift och underhåll av allmän platsmark.
- Byggherren ansvarar för uppförande, drift och skötsel av nybyggnation inom kvartersmark.

Huvudmannaskap

Staden är huvudman för anläggningar på allmän platsmark inom planområdet. Allmän platsmark utgörs av gata (gångbana).

Avtal

Följande avtal och överenskommelser behöver tecknas innan detaljplanen antas:

- Överenskommelse om exploatering med tomträtt mellan Exploateringsnämnden och SISAB. Avtalet tecknas senast innan detaljplanen antas. Parterna ska också träffa tilläggsavtal så snart erforderlig fastighetsbildning vunnit laga kraft.

Verkan på befintliga detaljplaner

Planförslaget innebär att befintlig detaljplanen Pl 3600 helt upphör att gälla inom planområdet.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning kan ske med detaljplanen som grund. Lantmäterimyndigheten ansvarar för erforderliga fastighetsbildningsåtgärder på fastighetsägarens initiativ och bekostnad. Lämplighet avseende fastigheters utformning med mera prövas vid lantmäteriförrättning. För planens genomförande krävs fastighetsbildning. Genomförd fastighetsbildning är en förutsättning för bygglov.

Fastigheter och ägoförhållanden

Planområdet omfattar del av fastigheten Blackeberg 3:1 som ägs av Stockholms kommun.

Användning av mark

Del av Blackeberg 3:1 ändrar användning från allmän platsmark (park) till kvartersmark för skoländamål (S) samt allmän gata (GATA).

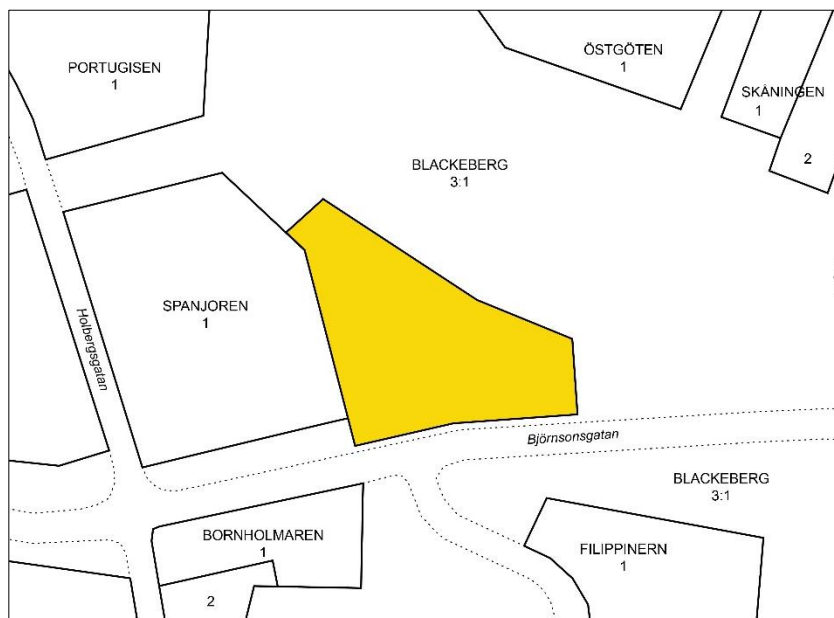
Fastighetsbildning

Område utlagt som kvartersmark för skola (S) ska i sin helhet tillhöra ny fastighet. Detta görs genom avstyckning där del av fastigheten Blackeberg 3:1 bildar ny fastighet. Föreslagen fastighetsgräns är redovisad som användningsgräns på plankartan.

Områden utlagda som allmän platsmark med markanvändning

”GATA” ska ingå i en av Stockholms stad ägd fastighet.
Överföring av mark mellan stadens fastigheter hanteras vid
förrättning.

Bilden illustrerar de fastighetsregleringar som blir aktuella. Gult område ska överföras från Blackeberg 3:1 till ny fastighet.

Rättigheter

Inom planområdet finns ingen ledningsrätt. Behov av rättigheter prövas i samband med fastighetsbildningen i lantmäteriförrättning.

Ekonomiska frågor

Stadens intäkter består av kapitaliserad tomträttsavgäld för den nya förskolan. Stadens kostnader i projektet utgörs av en breddning av trottoar längs med Björnsonsgatan vid förskolans tomt samt omläggning av gångväg i parkstråket.

Ersättning vid markförvärf/försäljning

Marken kommer att upplåtas med tomträtt till SISAB för förskolans behov efter genomförd fastighetsbildning.

Fastighetsbildning

Exploateringskontoret står för kostnaden för fastighetsbildning.

Grönkompensation

Förskolebyggnaden föreslås ha ungefär samma utbredning som tidigare förskola. Genom planen regleras bevarande av större träd inom planområdet. Ingen grönkompensation utgår.

Genomförandetid

Planens genomförandetid upphör 5 år efter att planen vunnit laga kraft.

Karin Norlander
planchef

Tony Andersson
stadsplanerare